

C. STRATEEGIA MEEDE ¹
1. Strateegia meetme nimetus
Meede 1 Ettevõtete areng
2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
<p>Hiiumaa majanduse jätkusuutlikkus sõltub võimest kasvatada olemasolevate töökohtade lisandväärtust ja luua uusi, sealjuures kõrgema lisandväärtusega töökohti. UNESCO programmi „Inimene ja biosfäär” biosfääri programmialade (BPA) alamprogramm, mille põhiteemaks on tasakaalu leidmisele inimtegevuse ja looduskeskkonna vahel on kooskõlas hiidlase elulaadi ja looduskeskkonna eelistustega. Globaalse finantskriisi järgselt kasvas Hiiumaal kiiresti uute ettevõtete arv. Kasvu tingis ennekõike vajaduspõhine ettevõtetus – töökohtade vähenemise tingimustes oli ettevõtlusega alustamine ainus alternatiiv. Nii kasvas kiiresti uusettevõtjate osakaal. Neid iseloomustab võrreldes väljakujunenud ettevõtetega keskmisest madalam lisandväärtus töötaja kohta, suurem investeeringute vajadus, väiksem investeerimisvõimekus ja ebakindel turupositsioon. Hoolimata ettevõtete arvu kasvust viimastel aastatel ei ole ettevõtjate arvu kasv toonud kaasa ootuspärast majanduse elavnemist ning lisandväärtuse ja töökohtade arvu kasvu. Kogukonna ees seisva väljakutse lahendamiseks on olemasolevate ettevõtete kasv ja areng. Võrreldes potentsiaalsete ja tähtsate ettevõtjatega on uus- ja väljakujunenud ettevõtjad teinud ära esmased investeeringud ning omandanud ettevõtjana tegutsemiseks ja ettevõtte arendamiseks vajalikud esmased praktilised oskused. Meede on Eestis rakendavate ettevõtluse toetamise meetmete suhtes täiendava iseloomuga. Oodatud on ennekõike need taotlejad, kelle poolt kavandatakse tegevused ei ole ühel või teisel põhjusel teistest Eestis rakendatavatest toetusmeetmetest abikõlblikud. Meede toetab tegutsevate ettevõtete kasvu ja arengut, aidates kaasa uute, suurema lisandväärtusega äriprojektide elluviimisele ja uutele turgudele sisenemisele. Meetme raames on eelistatud, projektid, mis on suunatud Lääne-Eesti saarestiku biosfääri programmiala Säästva arengu strateegia 2014 – 2020 ja Lääne-Eesti saarte biosfääriala programmi 2021 –2030 eesmärkide saavutamisele, on uuenduslikud, tegelevad sotsiaalse ettevõtlusega, juurutavad uusi tooteid ja teenuseid, viiakse ellu noorte ettevõtjate poolt, toetavad uusettevõtjaid, on seotud toimiva võrgustikuga, suurendavad lisandväärtust, loovad uusi töökohti, spetsialisti töökohti, vääringavad kohalikke ressursse ja oskusi või laiendavad nende kasutust, arendavad kohaliku toidu pakkumist, kasutavad taastuvenergiat allikaid ja/või suurendavad energiatõhusust, juurutavad uuenduslikke IKT lahendusi.</p>
3. Strateegia meetme eesmärk
Uuenduslik, kohalikke ressursse ja oskusi vääringav, kõrgema lisandväärtusega töökohti loov ja arenev, uutele turgudele suunduv väikeettevõtlus.
4. Toetatavad tegevused ²
<p>Toetatud on investeeringud:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ehitise ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning ehitise parendamine; ▪ Veevarustus-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldise, uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu ja juurdepääsutee ehitamine ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmine, paigaldamine ja vastava võrguga liitumine (taristuinvesteering); ▪ Kavandatava ehitise projekteerimistööd, omanikujärelevalve ehitusseadustikus kehtestatud korras ning muinsuskaitsejärelevalve muinsuskaitseaduse alusel kehtestatud korras; ▪ Mootorsõiduki, masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmine ning paigaldamine; ▪ Infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmine ja paigaldamine; ▪ Tööde, teenuste ja kaupade ostmine, mis ei ole eelnevalt nimetatud tegevuse osad.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Toetuse saajateks on Hiiumaal tegutsevad, mikro- ja väikeettevõtete määratlusele vastavad äriühingud ja füüsilisest isikust ettevõtjad ning mittetulundusühingud ettevõtlusele suunatud projektidega. Käesolevast meetmest on abikõlblikud taotlema Hiiumaal tegutsevad keskmise suurusega toiduainetetööstuse ettevõtted.

Taotlemisel tuleb esitada lisadokumentidena Hiidlaste Koostöökogu taotlusvorm, hinnapakumised, finantsprognoos järgnevas viieks aastaks.

Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, esitab projektitoetuse taotleja vähemalt kolmelt asjakohast teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakumused. Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus 1000–5000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja, esitab projektitoetuse taotleja vähemalt ühe hinnapakumuse.

Ehitusinvesteeringu projekti puhul: ehitusprojekt (kui on olemas), joonised, asendiplaan, omavalitsuse kirjalik seisukoht ehituskavatsuse kohta, ehitustegevuse eelarve.

Suurprojektide (toetussumma $\geq$ 50 000 eurot) esitamise korral ja kogukonnateenuse projektide esitamise korral nõutakse taotlejalt Hiidlaste Koostöökogu üldkoosoleku eelnevat heakskiitu.

Toetuse saajal on kohustus pärast projekti elluviimist koostada ja esitada lühikokkuvõtte projekti tulemustest koos fotodega avaldamiseks koostöökogu kodulehel ning esitada seireandmed.

Ühes taotlusvoorus saab taotleja esitada ühe taotluse.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Projekti minimaalne toetussumma on 3 000 eurot ja maksimaalne toetussumma on 200 000 eurot.

Toetus on vähese tähtsusega abi.

Üldine toetusmäär toetus kuni 60%

Erisused:

- Kuni 30 % kui soovitakse osta ja liisida mootorsõidukit ja maastikusõidukit
- kuni 50% kui põllumajandusega tegelev ettevõtja taotleb investeeringutoetust põllumajanduse arendamiseks,
- kuni 60% kui tegemist taristuinvesteeringutega sh kui taristu rajatakse kogukonnateenuse rajamiseks
- kuni 50% investeeringud ELi toimimise lepingu I lisas loetletud toodete töötlemise ja turustamise arendamiseks (põllumajandussaaduste esmane töötlemine, nt kartuli pakendamise liin vms)
- kuni 90% kui tegemist uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamisega
- kuni 90% kogukonnateenuse projektile (projekt on vastuvõetud KTG üldkoosoleku otsusega)

7. Viide sihtvaldkonnale

Peamine sihtvaldkond on 6A. Lisanduvad sihtvaldkonnad on 1A, 1B, 2A, 3A, 5B, 5C, 6B, 6C

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

1A, 1B, 2A, 3A, 5B, 5C, 6A, 6B, 6C: 17. 19, 21e (26)

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Kattub osaliselt

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Jrk	Tüüp	Indikaator	Sihttase
1.	Väljundnäitaja	Toetatud taotluste arv.	60
2.	Tulemusnäitaja	Loodud uute töökohtade arv.	20
3.	Väljundnäitaja	BPA Säästliku arengu strateegia elluviimist toetavate projektide arv.	50
4.	Väljundnäitaja	Uuenduslike projektide arv.	20
6.	Väljundnäitaja	Kohalikke ressursse ja oskusi väärindavate projektide arv.	18
7.	Väljundnäitaja	Kohaliku toidu pakkumist arendavate projektide arv.	17
8.	Väljundnäitaja	Taastuenergia allikaid kasutatavate või energiatõhusust suurendavate projektide arv.	20
9.	Väljundnäitaja	Uuenduslike IKT rakendusi juurutavate projektide arv.	15
10.	Väljundnäitaja	Mittetulundusühingute ettevõtlusprojektide arv	5

Hindamiskriteeriumid	Tasemed	Hinne
Projekti vastavus strateegia eelistatud teemadele		
Projekt toetab Lääne-Eesti saarestiku biosfääri programmiala Säästva arengu strateegia 2014 – 2020 ja Lääne-Eesti saarte biosfääriala programmi 2021 –2030 eesmärkide saavutamist.	5 p – taotleja on välja toonud, kuidas ja missuguse strateegia eesmärgi/eesmärkide elluviimisele projekt kaasa aitab	
	2 p – taotleja ei ole välja toonud eesmärki/eesmärke, kuid taotlus aitab kaasa strateegia eesmärkide saavutamisele	
	0 p – taotlus ei ole seotud strateegia elluviimisega	
Projekt on uuenduslik, projektil on oluline mõju taotleja tegevusele, selle tulemusel on taotleja majandustegevus efektiivsem kui konkurentidel.	0...5p	
Projekt toetab sotsiaalse ettevõtluse arengut.	Projekt kaasab riskirühmade esindajaid, toetab vahetult niisuguste inimeste toimetulekut ja konkurentsivõimet 5p	
	Projektil puudub tavapärasest eristuv sotsiaalne mõõde 0p	
Projekti elluviimine väärindab kohalikke ressursse ja oskusi või laiendab nende kasutust.	Jah - 5p	
	Ei - 0p	
Projekt arendab kohaliku toidu pakkumist.	Jah - 2 p	
	Ei - 0p	
Projekt kasutab taastuenergia allikaid ja/või suurendab energiatõhusust.	Jah - 5p	
	Ei - 0p	
Projekt juurutab uuenduslike IKT lahendusi.	Jah - 5 p	
	Ei - 0p	

Projekti vastavus meetme eelistustele		
Projekt juurutab uusi tooteid ja teenuseid.	10p - uudse toote/teenus juurutamisel tehakse koostööd teadus- ja arendusasutustega või -keskusega või toode/teenus on uudne Eestis	
	5p – toote/teenuse valmistamisel kasutatakse Hiiumaa jaoks uudset tehnoloogiat ja tootmisprotsessi	
	0p –projekti tulem ei ole uudne	
Ettevõtja on noorem kui 40 a. (st vähemalt üks juhatuse liige)	Jah – 3p	
	Ei – 0p	
Taotleja on uusettevõtja (tegutsenud 4 – 42 kuud)	Jah – 3p	
	Ei – 0p	
Projekti elluviimise tulemusena luuakse töökoht.	Töökoht luuakse - 5p	
	Töökohti ei looda- 0p	
Taotleja on ettevõtjate võrgustiku liige või osaleb klastris.	Jah – 3p	
	Ei – 0p	
Projekti tehniline hindamine		
Taotleja kasutas taotluse ettevalmistamisel Hiidlaste Koostöökoogu nõustajate abi.	Jah - 1 p	
	Ei - 0p	
Taotleja kaitses taotlust hindamiskomisjonis.	Jah - 1 p	
	Ei - 0p	
Tooted/teenused on jätkusuutlikud (olemasolev piisav turuosa, partnerid või eellepingud).	0...5p	
Projekti tegevused, tulemused ja eesmärgid on omavahel loogilises vastavuses.	0 ... 10 p	
Projektis kavandatud investeeringu maht on tulemuste saavutamiseks piisav.	0 ... 10 p	
Projekti eelarve on kuluefektiivne.	0... 10 p	
Projekti taotletav toetuse määr on madalam maksimummäärast.	Üks protsendipunkt annab 0,5 hindepunkti, kuid kokku mitte enam kui 10 punkti	
Projekti mõju hindamine		
Projekti eeldatav mõju strateegia eesmärkide saavutamisele.	0... 10p	
	Kokku:	
	Maksimaalsed punktid	113
	Lävend 30% max punktidest	33,9